

İDARİ YARGI (II)

DÖNEMSONU

29.5.2012, Salı, 16.⁰⁰

Yanıtlarınızın, olaydaki verilere dayalı, gerekçeli ve okunaklı olmasına özen gösteriniz.

Yanıtlarda gerekli yasal dayanaklar gösterilmelidir.

Anayasa ve idari yargı ile ilgili mevzuat kullanmak serbesttir.

Sorularla derse devamın ölçülmesi de amaçlanmıştır.

Süre 120'

KLASİK SORU : Aşağıdaki olayı, devlet, demokratik devlet, hukuk devleti ve insan hakları bağlamında değerlendiriniz (12 p.).

Gazete haberlerine göre, Danıştay'ın 144. kuruluş yıldönümü dolayısıyla 10.05.2012 tarihinde TBMM'de verilen kokteylde, nükleer santrallere ilişkin soru üzerine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Taner Yıldız çalışmaların devam ettiğini belirterek, "Bu konuda yasamanın, yürütmenin ve yargının yeknesak bir halde olduğunu görüyoruz. Bu bizim için sevindirici bir durum. Bu Türkiye'nin meselesi, hepimizin meselesi." dedi. Bakan Yıldız, "Danıştay bunun da yürütmesini durdurabilir mi?" sorusuna "Yargıyla alakalı fikir yürütmek gibi bir durumumuz olamaz. Biz yalnızca izleriz" karşılığını verdi.

Danıştay Başkanı Hüseyin Karakullukçu ise aynı soruyu, "Ne varsa durduruyoruz. Yok, durdurma yok artık. İlerleme var. Ben espri yapıyorum siz ciddiye alıp yazıyorsunuz. Devletin, milletin lehine ne varsa yapılacak. Bunun lamı cimi yok. Öyle bir şey mi var? Onu durdur, bunu durdur. Durdurduk ne oldu? Bir şey görelim, beğenmezsek..." diye esprili sözlerle yanıtladı.

OLAY : 11.4.2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 30.3.2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile zorunlu ilköğretim çağı yeniden düzenlenmiştir. Bu kanunun uygulanması konusunda Milli Eğitim Bakanlığı valiliklere bir genelge göndererek 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 66 ayını dolduran çocukların okul kaydının elektronik ortamda resen yapılmasını istemiştir. Konuyla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanı "Kayıt yaptırmayan velilere de hesabını soracağız." açıklamasını yapmıştır.

İlgili Mevzuat : (Mevzuattaki yineleme/anlatım bozukluğu asıl metinden kaynaklanmaktadır).

222 sayılı İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU

MADDE 3 - Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

MADDE 46 - Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3 üncü madde gereğince ilkokula kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilkokula yazdırmakla yükümlüdür.

MADDE 48 - Her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir üç nüsha çizelge hazırlayıp birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir. Çocuklarını zamanında okula yazdırmalarını, veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirir ve ilân ederler.

Mecburi öğrenim çağında olup da belirli zaman içerisinde okula yazdırılmayan çocukları, okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder ve devam ettirilmesini veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirirler.

MADDE 55 - Yapılan tebliğde okulca kabul edilecek meşrû sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi halinde para cezası ile cezalandırılacağı, para cezasına rağmen okula gönderilmemesi halinde para cezası ile cezalandırılacağı, para cezasına rağmen okula devamsızlık halinde de hapis cezası verileceği ayrıca bildirilir.

GENELGE

2012/20, 9.5.2012

İlgi: 11/4/2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.

2012-2013 eğitim ve öğretim yılı için, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 66 ayını tamamlayan tüm çocukların okul kayıt işlemleri e-okul sistemi üzerinden merkezî olarak yapılacaktır. ... Valiliğinizce acilen her türlü tedbirin alınması hususunda gereğini rica ederim. Milli Eğitim Bakanı

Sorular :

1. Türk Eğitim-Sen'in Milli Eğitim Bakanı'nın genelgesine karşı açtığı iptal davası İYUK 14/3, c hükmüne göre reddedilmiştir. Değerlendiriniz. Bu karara karşı kanun yolunu ve yöntemini anlatınız (10 p.).
2. Eğitim-İş Sendikası'nın genelgenin, mecburi ilköğretimin sınırlarını daralttığını ileri sürerek açtığı iptal davası esastan reddedilmiş, sendika kararı temyiz etmiş ve karar eksik inceleme nedeniyle bozulmuştur.
 - a. Bozma kararına karşı başvurulabilecek kanun yolu var mıdır? (5 p.)
 - b. İlk derece yargı yeri inceleme eksikliğini tamamladıktan sonra aynı sonuca varabilir mi? Bu karara karşı kanun yoluna başvurulabilir mi? (8 p.)
 - c. İptal istemini esastan değerlendiriniz (10 p) .
3. Altmış yedi aylık olan X'in kaydı 30.9.2012 tarihinde e-okul sistemi üzerinden yapılmış, kayıt işlemi velisi Y'ye "okulca kabul edilecek meşrû sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi halinde para cezası ile cezalandırılacağı, para cezasına rağmen okula gönderilmemesi halinde para cezası ile cezalandırılacağı, para cezasına rağmen okula devamsızlık halinde de hapis cezası verileceği" uyarısını içeren bir yazı ile 7.10.2012 tarihinde tebliğ edilmiştir. Y, çocuğunun yasadaki altı yaş sınırına henüz girmediğini bu nedenle, genelgeye dayanılarak zorunlu kayıt yapılamayacağını ayrıca, yasa değişikliği ile getirilen "5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar" kuralının Anayasanın çocuk haklarını düzenleyen 41.maddesine aykırı olduğunu düşünmektedir.
 - a. Y'nin çocuğunu temsilen açacağı davanın sonuç ve istem bölümünü yazınız (Yanıtlamadan önce olayı iyice okuyunuz) (10 p.).
 - b. Y'nin davasının birel işleme (veya işlemlere) ilişkin bölümü İYUK 14/3, d hükmüne göre ve kalanı da İYUK 14/3, e hükmüne göre reddedilmiştir. Değerlendiriniz (10 p.).
 - c. Davanın önkoşullardan sorunsuz olduğunu varsayalım. Mahkeme, çocuğun yaşının saptanabilmesi için ilgili idareden nüfus kayıt örneği istemiş ve yasada yer alan "5 yaşını bitirdiği yıl" koşulunun anlamı ve çocuğun bu koşulu taşıyıp taşımadığının saptanabilmesi için bilirkişi tayin etmiştir. Y, mahkemenin bu kararlarının yanlış olduğunu düşünmektedir. Gerekçesi ne olabilir, bu kararlara karşı kanun yoluna gidilebilir mi? (10 p.)
4. Milli Eğitim Bakanı'nın açıklamalarını öğrenen Z, 2012 yılının Ağustos ayında beş yaşını bitiren çocuğunun okul kaydının elektronik ortamda elektronik olarak yapılacağı düşüncesi ile eğitim döneminin açılmasını beklemiş 1.10.2012 tarihinde ilçe milli eğitim müdürlüğünden sözlü olarak 30 Eylül itibarıyla çocuğunun 66 aylık olmadığı için kaydının otomatik yapılmamış olduğunu öğrenmiştir. Z, çocuğunun ilkokula bir yıl geç kayıt olması nedeniyle maddi ve manevi zarara uğradığı gerekçesiyle toplam 3 000 TL istemle 15.10.2012 tarihinde İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmuş altmış gün içinde yanıt gelmemesi üzerine süresinde davasını açmıştır. İdare yanıt dilekçesinde, 659 sayılı KHK'nin 12. maddesindeki işlemlerin geç sonuçlandırılabilirdiği, idarece hazırlanan tutanağın davacı tarafından imzalandığı savunmasında bulunmuş, bunun üzerine mahkeme karar verilmesine yer olmadığı kararı vererek davacıyı vekalet ücretine mahkum etmiştir.
 - a. Z, idarenin önerdiği parayı kabul ettiğini ancak hizmet kusuruna ilişkin herhangi bir nitelendirme içermeyen tutanağın davayı konusuz bırakacak nitelikte olmadığını ileri sürmektedir. Z'nin başvurabileceği kanun yolunu ve özelliklerini saptayınız. ZZZ'nin iddiasını değerlendiriniz (10 p.).
 - b. Z, davalı idarenin avukat tarafından temsil edilmediğini bu nedenle vekalet ücretine hükmedilemeyeceğini ileri sürmektedir. Mahkeme kararının vekalet ücretine ilişkin bölümünü Z'nin iddiasını da dikkate alarak değerlendiriniz. (7 p.)
 - c. İlk iki olasılıktan bağımsız olarak Z'nin davasını esastan değerlendiriniz (8 p.)

Başarılar

Prof. Dr. Onur Karahanoğulları